

INTERPELLATION 2/2004 rd

Finansieringen av välfärdssamhället och sysselsättningen

Till riksdagen

Regeringen Jäätteenmäki-Vanhanen har snart suttit i ett år. I början av sin existens var regeringen synnerligen ense om att välfärdssamhällets finansieringsbas ger vika om inte sysselsättningsnivån höjs markant. I regeringsprogrammet skrevs därför in ett löfte om att skapa hundratusen nya arbetstillfällen denna valperiod. Åtgärden skulle höja sysselsättningsnivån från dåvarande 67 till cirka 70 % och avsikten var att under nästa valperiod få upp nivån till 75 %.

Av statsrådets redogörelse om ramarna för statsfinanserna 2005—2008, som just nu behandlas i riksdagen, kan man utläsa att ingen längre tror att målen för en högre sysselsättning kan nås. Regeringen har insett att den inte är kapabel att skapa 100 000 nya arbetstillfällen och har därför tänkt om på denna punkt. I motiveringspromemorian till budgetramarna konstateras det att antalet arbetstillfällen kommer att öka med endast cirka 30 000. Redan detta förutsätter en helhjärtad insats. Enligt färskas uppgifter från Statistikcentralen lämnar nästan 40 000 personer arbetslivet årligen. Det är framför allt kvinnor som inte längre kan räknas in i arbetskraften eftersom många ger upp hoppet om ett jobb och stannar hemma.

Samtidigt har antalet sysselsatta minskat med 13 000, vilket sänkte sysselsättningsnivån till 65,8 % i mars. Särskilt industrin och lantbruket har drabbats av nedgången i arbetstillfällen. Den offentliga servicen, kommunikationssektorn och byggbranschen har däremot fått fler arbetstillfällen.

Under den ekonomiska krisens värsta år 1993 var två miljoner människor sysselsatta medan tre miljoner var utanför arbetskraften. Det gick alltså 150 icke-sysselsatta finländare på 100 sysselsatta. Finansieringen av välfärdsservicen stramades åt och staten tog upp lån på 1 000 mark (160 euro) per finländare och månad samtidigt som utgifter ströks med hård hand. År 1990 var försörjningskvoten 1, dvs. 100 sysselsatta per 100 utanför arbetskraften. För tillfället är 2,3 miljoner finländare sysselsatta medan 2,8 miljoner är utanför arbetskraften. Just nu går det alltså 120 icke-sysselsatta på 100 sysselsatta. Så länge utgifterna och förmånerna hålls i schack är också statsfinanserna i stort sett i balans.

Försörjningskvoten försämras när de stora åldersgrupperna närmar sig pensioneringen. Fram till 2030 kommer antalet pensionärer att öka med en halv miljon jämfört med dagsläget. Samtidigt räknar man med att antalet barn och unga sjunker med 200 000 under samma period. Den åldrande arbetskraften är en utmaning för alla EU-länder men i Finland förefaller det gå snabbare än i EU i genomsnitt. Det kommer att finnas allt färre skattebetalare samtidigt som allt fler får inkomstöverföringar.

Med hänvisning till det ovanstående och 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation att besvaras av den ansvariga ministern:

Regeringens försök att öka antalet arbetstillfällen i Finland har hittills miss-

lyckats totalt. En hållbar finansiering av vårt välfärdssamhälle förutsätter att sysselsättningsnivån stiger markant. Det här blir särskilt viktigt i takt med att befolkningen i arbetsför ålder minskar och effekterna av den åldrande befolkning-

en blir allt påtagligare. Hur ämnar regeringen främja förhållandet icke-sysselsatta till sysselsatta, bryta den nedgående trenden i sysselsättningen och säkerställa en hållbar finansiering av välfärdssamhället?

Helsingfors den 28 april 2004

Irina Krohn /gröna
Satu Hassi /gröna
Erkki Pulliainen /gröna
Ulla Anttila /gröna
Merikukka Forsius /gröna
Janina Andersson /gröna
Kirsi Ojansuu /gröna
Anni Sinnemäki /gröna
Heidi Hautala /gröna
Osmo Soininvaara /gröna
Rosa Meriläinen /gröna
Tuija Brax /gröna
Tarja Cronberg /gröna
Jyrki Kasvi /gröna
Ben Zyskowitz /saml
Anne Holmlund /saml
Timo Seppälä /saml
Jari Vilén /saml
Lasse Virén /saml
Pertti Hemmilä /saml
Irja Tulonen /saml
Jan Vapaavuori /saml
Ahti Vielma /saml
Paula Risikko /saml
Petri Salo /saml
Sari Sarkomaa /saml
Arto Satonen /saml
Tapani Mäkinen /saml
Tuija Nurmi /saml
Reijo Paajanen /saml
Maija Perho /saml
Esko Kurvinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Jari Koskinen /saml
Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Leena Harkimo /saml
Lyly Rajala /saml

Ville Itälä /saml
Suvi Lindén /saml
Jyri Häkämies /saml
Raija Vahasalo /saml
Martin Saarikangas /saml
Jyrki Katainen /saml
Marjukka Karttunen /saml
Hanna-Leena Hemming /saml
Olli Nepponen /saml
Kalevi Lamminen /saml
Martti Korhonen /vänst
Suvi-Anne Siimes /vänst
Markus Mustajärvi /vänst
Outi Ojala /vänst
Annika Lapintie /vänst
Matti Kauppila /vänst
Mikko Kuoppa /vänst
Erkki Virtanen /vänst
Unto Valpas /vänst
Minna Sirnö /vänst
Iivo Polvi /vänst
Mikko Immonen /vänst
Veijo Puhjo /vänst
Anne Huotari /vänst
Esko-Juhani Tennilä /vänst
Matti Kangas /vänst
Kari Uotila /vänst
Päivi Räsänen /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Kari Kärkkäinen /kd
Bjarne Kallis /kd
Sari Essayah /kd
Leena Rauhala /kd
Raimo Vistbacka /saf
Timo Soini /saf
Tony Halme /saf